

חשאי חשש כי יישמש מידין השלטון על הנמל, והוא נאבק

לפני תופסק השביתה לאלתר ותוקם ועדה של ראשי ההסתדרות והמפלגה לקביעת מחיר הארוחה החמה.

★ ★ ★

אלמוגי השקוד

דמות אחת נעדרה מן הבמה, ולא היה כמעט אדם שלא שאל את עצמו: הוכן אלמוגי? שהרי שר השיכון והפיתוח, שהיה מזכיר מועצת פועלי חיפה לפני כן, ידוע כבוס פועלי הנמל. מדוע לא התערב בסיכסוך?

הסתבר כי לאלמוגי החדש היו שיקולים עמוקים הרבה יותר משיקוליו של בוס פועלי. אילו התערב בסיכסוך בגלוי, היה נאלץ להתייצב לצד זה או אחר — וזאת לא רצה. הוא לא יכול היה להתייצב נגד הפועלים, ובזאת לקרוע את עצמו מרקע ציבורי; כי בכך היה מעורר את רוגנם של השרים הכלכליים ושל גושאי דגל הממלכתיות, בקרב המפלגה, אשר ראו בשביתה הנימוקית פגיעה במשק הלאומי. הוא הקפיד להופיע כאיש שקול, מיוזאי אחראי ולא עסקן פועלים פרובינציאלי.

אלמוגי גם לא יצא נגד מזכיר ההסתדרות. עד לפני זמן קצר חתר אלמוגי ב' גלוי לרשת את מקומו של אהרון בקר בראש ההסתדרות. בינתיים קיבל תיק ממ' שלתי כפול, והוא רוצה שמעמד ממלכתי זה יחזור היטב לתודעה הציבורית. אולם הוא לא ויתר עדיין על שאיפתו לעמוד בראש ההסתדרות. כאשר יחליט להסתער על עמדה זו יהיה לו קל יותר, אם בראש

אף הודיעה שהיא נפגעה מיחס הוועד ה' פועל, שהחליט את החלטותיו מבלי להתיעץ במועצה החיפאית.

המחוקר בנמל חיפה אותו בידו את גרם גרת המשק הישראלי. לחיצה — והוא חנק את המשק. כי דרך הפתח הצר הזה עובדי רים למעלה מ-75 אחוז של כל המיטענים הנכנסים והיוצאים מן המדינה. בע"ד שלוש שנים ישנתה המצב, כאשר יופעל נמל אש"ד. אם או תפרוך שביתה בחיפה, או אם יסתם שם מדינת ישראל. במקרה זה: מלחמה להפנות את האוניות והסחורות לנמל הדרומי. אולם עתה, אין לחיפה תחליף. זאת ידע חושאי, על כן החליט לפעול ולשתק בשיא המאבק ניסה להכתוב את תנאיו. הוא לא עשה זאת ישירות, כי אם הניח לראשי מועצת הפועלים לדבר. "הניחו ל' אנשי חיפה לסיים את שביתה חיפה!" קראו אלה באוזני נציגי הוועד הפועל, שנסעו ב' מיוחד לחושיסטאן. הצעתם הצינית: תוקם ועדה ב'וררות, שתכריע בעניין. ראש ה' ועדה: לא אחר מאשר אבא חושאי.

אך חושאי טעה בפרט אחד: העיתוי לא היה נכון. אמנם נגדם נזק לכלכלה והנמל נחנק מן הקצב האיטי. אלא שעדיין מוקדם מדי, כדי שכל עיכוב קטן יגרום שואה משלושת ההדרים קטנים עדיין, ומועדי המסירה הסופיים עוד חזקים. רשות ה' נמלים יכלה להכות. היא גם ידעה, שה' פועלים ייפגעו בכיסם זמן רב לפני ש' הכלכלה תיפגע ברצינות. שהרי אין זו שביתה של ממש, בה מקבלים הפועלים פיצוי מקרן שביתה. עבור השעות הנוספות שאינם עובדים לא יקבלו פיצוי, וכעבור

רבע, הנאבקים על תנאים סוציאליים מיני מליים. אצל ציבור פועלים אחר, בתנאים אחרים, יכול סכום זה להצדיק עליה על באריקאדות, אך אין הוא יכול להצדיק שביתה של ציבור בלתי-מקופח כמו עובדי נמל חיפה.

אם כן, מדוע שבתו? התשובה הפשוטה: פועלי נמל חיפה לא שבתו במסגרת מלחמתם המקצועית, כי אם הופעלו כנשק במלחמת חושיסטאן נגד מר' תה של מדינת ישראל. במקרה זה: מלחמה תו של אבא חושאי נגד שני אייבים: הוועד הפועל של ההסתדרות ורשות הנמלים. שבראשה עומד הרמטכ"ל לשעבר, רב-אלוף חיים לסקוב.

יש לאבא חושאי סיבות טובות לשנוא את שני הגופים הללו. כי אהרון בקר, מזכיר ההסתדרות, הוא שמינה את ועדה שפירא לחקירת השערוריה של קואופרטיב הבשר יחד. ועדה זו הגישה דו"ח קטלני, שאשר את כל האשמות נגד ראשי חושיסטאן, אשר חיפו על הגאונסטריות של מובילי הבשר, מפני שהמיליונים הגנובים של קופה ב' נכנסו לקופתו הסודית של אבא חושאי. על כן קל להבין את כעסו של חושאי כלפי בקר וההסתדרות.

כעסו על רשות הנמלים נובע מאותה סיבה עצמה: אם אומנם יצליח רב-אלוף לסקוב בתוכניותיו, ייכרת הענף העיקרי שעליו נישען שלטון-הכפייה של אבא חושאי. כי נמל חיפה היה מאז ומתמיד מעוזו של אבא חושאי, עוד לפני שהשתלט על העירייה. שם הוא יכול להחזיק את אנשי-אגרוף שלו, במשכורת שנתית, מבלי שיעבדו.

לסקוב

ארוחת. בקיצור: נצחון מועצת הפועלים. בקר קפץ כנשור-נחש: "לא היה כאן שום נצחון של חיפה!" הכריזו דובריו, "להיפך — זהו ניצחון הוועד הפועל!" כיצד? פועלי הנמל הורשו אומנם לערער על החלטת האיגוד המיקצועי בפני הוועד הפועל. עד אז תעמוד בעינה ההחלטה על 70 אגורות, שתיכנס לתוקפה ב' בינואר. עד אז יוכלו לשלם חצי לירה, כפי ש' הוצע להם מלכתחילה. "כל התנאים ש' פורסמו בשמה של מועצת פועלי חיפה

נמל הממשל האחרון

נקבעו על דעתה היא בלבד, אם נקבעו? הודיע הוועד הפועל, בגילוי-דעת רשמי, "והוועד הפועל דוחה אותם בתוקף". הסכם התפוצץ עוד בטרם נכנס לתוקפו. כי ראשי חושיסטאן לא יכלו לקבל פגיעה זו ביוקרתם. הפעם היתה תגובתם חיפה עוד יותר: שביתה כללית של פועלי הנמל.

★ ★ ★

איום העתיד

בעצם, לא חשוב מה יהיה מחיר ה' ארוחה החמה. שהרי לא היתה זו אלא אמתלה לפתוח במלחמה. הסיבות למלחמה זו לא חוסלו. יתכן כי פתרון בעיית האר' זה החמה ירגיע את ההסתדרות ויוציא אותה מזירת הקרב הפועל. אולם היריב השני ישרא: רשות הנמלים. היא לא ויתרה על תוכניתה — ותוכנית זו פירושה פגיעה קטלנית בחושיסטאן.

לסקוב יכול כבר לרשום לזכותו נצחון נות טרומיים:

● נסיונו של חושאי להקים מועצה אוטונומית לנמל חיפה, שתוציא אותו ל' מעשה מתחום המרות של רשות הנמלים (הנוסד הזה 1292) — סוכל.

● בעוד כחודשיים תיאלץ חברת שירותי נמל מאוחדים להתחם — זו הפעם הרא' זה — על חוזה עם רשות הנמלים. חוזה זה יקבע את התחשיבים ואת גובה התש' לומים לחברה הקבלנית. שוב לא תוכל החברה להטיט כספים כרצונה לתמיכה ב' מנגנון החושיסטי. על כל פנים — לא על חשבון המשק הלאומי.

● עובדי הנמל יודעים להבחין בסימנים הראשונים, המעידים כי ראשי חברת שרותי נמל מאוחדים שוב אינם נאמנים ללא-סייג לחושאי, וכי הם מתחילים לחשוב כי כדאי יותר לצבור לצד רשות הנמלים.

כל אלה יחייבו את חושאי להכות שוב. אמתלות לא יחסרו: כבר עתה מתמנת באופן תביעה לארוחת-ביקר וזולה, אחרי שתושג ארוחת-צהריים וזולה, וכאשר תיענה תביעה זו — תועלה תביעה כזו התמיכה תינתן רטרואקטיבית. לכל דרישה כזו יתלהא איום של שביתה, ויתכן אף כי תוכרז שביתה. זהו הנשק הגדול בידיו של אבא חושאי, והוא אינו מסתיר את כוונתו להפעיל לו, ברגע שימצא לנכון.

הוא מקווה, כי שורה של שביתות בנמל חיפה תאלץ את ב'גוריון לחרו על חיים לסקוב. אם במחיר זה תונגה בירות-חובה ותיהרס ההסתדרות — אין זה מפריע לחושאי.

ההסתדרות יעמוד אדם חלש, כמו אהרון בקר, מאשר אישיות חזקה. על כן לא הצטרף השבוע למאמציו של אבא חושאי לשבור את בקר.

רק בשיבת הממשלה, שנערכה בתחילת השבוע, החליט אלמוגי לנקוט עמדה גלויה: הוא ממך בדרישתו של דויד ב'גוריון, כי הממשלה תתערב בסיכסוך, תקבע הקדים של בורות-חובה בענייני עבודה. זוהי אחת המישאלות היקרות ביותר של דויד ב'גוריון ונעיריו, ואלמוגי מעונין לזכות בחסדי הנוק.

שבועיים-שלושה ש'ב לא יישו אלי קרב. לרשות הנמלים היו גם בני ברית חזקים. ההסתדרות ראתה בשביתה אתגר חמור ל' יוקרתה ולמרותה על מחנה הפועלים. אילו נכנעה לדרישות פועלי הנמל ולדרישות מועצת פועלי חיפה, היתה מכירה בכך שאין מרותה כלל-ארצית וששילטונו של חושאי בחיפה עומד מעל לשלטון המוסדות המרכזיים של ההסתדרות. גם שר האוצר התייצב נגד חושיסטאן. סיפר אחד הכלכלנים הצעירים הסובבים אתו: "רק חזר מחוץ-לארץ התלבש על

הסחרות נערמוח בנמל חיפה - התוצאה היקרה של אבא חושאיטאן על חיו

רק או נכנס אלמוגי לתמונה. כשהוא עוטה גלימה של איש נייטראלי ושקול, ניי גש לפשר בין הוועד הפועל לבין מועצת פועלי חיפה, ברוח החלטותיה של הוועדה הכלכלית של מפא"י. הוא נסע לחיפה, כינס את נציגי מועצת הפועלים במלון וינדור וכעבור שעה קלה נמסרה הודעה לעתונות כי הופסקה שביתה-ההאשה.

התנאים, כפי שהודיעו עליהם אנשי חיפה: הפועלים יקבלו ארוחה בחצי לירה, הוועד הפועל יקיים בירור בתביעות נוספות של הפועלים ויקבע סופית את מחיר ה'

העניין. הוא שמע את טענות רשות הנמלים והחליט לתת גיבוי מוחלט לסקוב. גם שר התחבורה, אשר רשות הנמלים כל' לה במשרדו, התייצב בשורה נגד המרידה החיפאית.

לא נותר ספק לכל אנשי חושאי, שאם יתעקשו להביא את המאבק לידי הכרעה בכוח, ימצאו את עצמם מכותרים בכל ה' חיותות: ההסתדרותית, המפלגתית, הממ' שלתית, הציבורית. על כן רמוז שהם מוכ' נים להיכנע. הוועדה הכלכלית של מפא"י כונסה בדחיפות, הציעה מוצא של פשרה,

שה. כי לסקוב הזהיר אותה בפירושו, שלא יכיר בהוצאה זו כחלק מתחשיב שירותיה.

★ ★ ★

טעות כחשבון

הסרוב נראה לאנשי חושאי כהזדמנות טובה להראות לשני יריביו, כי לא נס עדיין ליחיו. הוא המתין עד להתחלת ה' עונה הבוערת של ייצוא ההדרים, רק אז נתן את האות. פועלי הנמל, שאינם מצטיי' נים בכעלי מנהיגות עצמאית, הודיעו על שביתתם. מועצת פועלי חיפה תמכה בהם,